

Discursul

P. Sf. Sale Episcopului Dr. Grigorie Gh.
Comșa la deschiderea adunării eparhiale.

Hristos a Inviat!
Prea Cucernici Părinți!
Domnilor Deputați!

O legitimă sfială mă stăpânește când cu ajutorul bunului D-zeu pe firul roșu al gândului meu trebuie să înșir într'o formă succintă opera pozitivă sau negativă săvârșită în vieța eparhiei Aradului timp de un an de zile. Deși pentru a doua oară pășesc în fața adunării eparhiale, sfiala este justificată prin înălțimea instituției sfinte pe care o reprezentăm dar și prin conștiința scăderilor noastre omenești, inerente tuturor muritorilor. În ceata Apostolilor era Iuda și totuși a căzut. Avea darul tămăduirilor, a cinat împreună cu Domnul, Cel ce i-a spălat picioarele și totuși n'a murit pentru cauza mântuirii oamenilor: Cum voi avea deci eu îndrăzneala, ca smerit urmaș al Apostolilor, să susțin că deși mult mă ostenesc și alerg pentru mântuirea credincioșilor mei, — nu aș fi lipsit cel puțin o clipă dela datoriile mele de arhipăstor?

Și când cu atâta sinceritate vin să-mi dau seama în fața Domniilor voastre de starea religioasă-morală și materială a eparhiei nu mă îndoesc nici o clipă de sinceritatea dragostei cu care ascultați cuvintele mele. În adevăr trebuie să simțiți că nu caut a avea nume strălucit în fața oamenilor, pentru că un astfel de nume se poate asemăna cu penele așezate pe un coif: penele acelea nu scutesc, ci atrag mai mult atenția inamicului. Ori, iubiți reprezentanți ai clerului și poporului, — D-Voastre știți cu toții că biserica nu caută inamici spre a se adevăra dictonul că: cine ce caută aceea găsește. Nu! Biserica dimpotrivă caută înfrățirea și trebuie să-o caute mai ales azi în mijlocul politicianismului pătimăș care caută și în biserică să-și încerce puterile, — precum și în vârtejul unui egoism feroce și deșanțat, cum rar a mai văzut bietul om. Și am conștiința mea ca bilet de intrare în convingerea D-Voastre, că împotriva egocentrismului ni-am îndreptat activitatea noastră prin biserică. Ni-am dat seama că biserică trebuie să formeze pe om spre a nu se lăsa dominat de motive

ce nu fac parte integrantă din domeniul vieții sufletești adevărate.

Desigur prin propovăduirea adevărului am găsit că trebuie mai întâiu să isbutim. Prin propovăduirea celui adevăr despre care zice Domnul către Pilat: „Eu spre aceasta M-am născut și spre acesta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu” (Ioan 18 v. 37). În interesul răspândirii adevărului nu am pregetat a străbate în timp de un an de zile în mai mult de 60 parohii, sfințind biserici, făcând slujbă în sobor, ținând conferințe pastorale, drept îndreptând cuvântul adevărului. Și acest cuvânt al adevărului răspândit de Noi, l-am cuprins și în cărți spre a fi accesibile tuturor, preoți și mireni deopotrivă. Despre aceasta las să grăiască nu smeritul meu cuvânt, ci chiar înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru Nicolae, care într'un ordin circular recomandă volumul nostru: „Dela leagăn până la moarte” zicând: „P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului a inițiat în eparhia pe care o păstorește, o foarte vie propagandă religioasă și însuși dă pildă cum trebuie ea făcută. Având un remarcabil dar de cuvântare, P. Sf. Sa propoveduște cuvântul Evangheliei cu entuziasm în tot cuprinsul eparhiei, dar ține să-i sară într-ajutor și preoțimei noastre, punându-i la îndemână cuvântările ce le-a ținut cu diferite ocazii”.

Nu voiesc a mă înălța cu aceste măgulitoare cuvinte ale arhipăstorului nostru prea bun și luminat dela Sibiu, căci prea bucuros împărtășesc laudele acestea cu Prea Cucernicii preoți și protopopi din eparhie, cari răspândesc cuvântul divin la toate ocaziunile. În eparhia Aradului se răspândește cuvântul divin nu numai la Sf. Liturghie, ci și la Vecernii, la parastase, la cununii, sf. Impărtășire etc. Laudă se cuvine deci preoților, cari își fac datoria, cu toate că bărfelile împotriva lor nu încetează din partea unor creștini numai cu numele.

Dacă în eparhia Aradului, în timpul anului expirat pe lângă cuvântul viu, s'a răspândit învățătura creștină și cu ajutorul cărților, aceasta se va atribui tot prestigiului preoțimii, care a îndemnat pe credincioși la jertfă. Biblioteca Creștinului Ortodox din Arad a ajuns cu ajutorul lui D-zeu la al 28-lea număr și mai mult decât 200.000 Lei s'au cheltuit din fondul de propagandă pentru broșuri. Deoarece propaganda eparhiei noastre în chipul inițiat, — la început tindea mai mult la combaterea învățăturilor sectare, — s'a crezut de unele cercuri bisericesti că eparhia Aradului ar fi cea mai contaminată de sectari. Resping dela

locul acesta afirmațiunea de mai sus și anume cu toată competența. Dar aceasta nu înseamnă că nu am avea și noi motive de îngrijorare. Da, avem motive să fim la locul de pază nu numai noi păstorii, dar și laicii, în primul rând intelectualii. Căci la sectari fiecare e un propagandist. De aceea ne trebuiesc și laici mai conștienți de credința lor. Pentru mine ca specialist nu este mirare că o femeie oare-cate la vârsta de 70 ani s'a pocăit și a prins dorul de a citi sf. Scriptură, căci înțeleg efectele propagandei. Mai mare mi-ar fi mirarea dacă nu am răspunde cu contra propagandă. Că duhul de contra acțiune s'a înfiripat binisor, avem dovezi suficiente. Îngăduiți-mi o ilustrare. În comuna Șeitin exista pe ascuns o adunare a nazarenilor, opriți cu desăvârșire de Ministerul Cultelor ca unii cari au declarat că nu prind arma la caz de nevoie. Adunarea s'a închis prin vigilența preoților noștri de acolo și cu concursul binemeritat al organelor administrative. Nazarenii au făcut recurs, dar în întreg Aradul nu s'a găsit avocat român să facă pe apărătorul. Se cuvine laudă acestor avocați conștienți!!!

Cine oare nu va învăța de aici? Oare nu va veni vremea ca duhul colectiv să străbată tot mai mult inimile noastre? Noi suntem siguri de aceasta, căci duhul colectiv al bisericii va înfrânge toate conspirațiile îndreptate contra neamului și legii strămoșești. Biserica va birui, căci biruiți-a și atunci când ereticii, ca Arie, erau ajutați chiar de împărați păgâni ca să surpe biserica. Să nu Vă temeți deci, Prea Cinstiți reprezentanți eparhiali, să aveți îndrăzneală, căci îndrăznețul numai după primejdie se teme că vine alta și mai mare. Să aveți încredere în Noi cari cu energia tinereții primim sfaturile celor adânciți spre bătrânețe. Sunt un smerit slujitor alui Hristos și de aceea Vă zic să aveți smerenie. Niște stejari se plâneră unor trestii că se frâng și smulg de vijele, pe când trestii rămân nelovite. Trestiiile explică că ele se pleacă până trece vântul și apoi iar se ridică. Așa trebuie să înlăturăm și noi trufia din mijlocul nostru: să ne supunem sub mâna cea tare alui D-zeu, ca să ne înalțe la vremea sa.

Și ce credeți: prin ce oare ne supunem dacă nu prin grija ce trebuie să o avem față de soarta semenilor noștri? Sentimentul milei trebuie să fie o stare permanentă menită a ne face să jertfim. Gândul asupra deaproapelui trebuie să schimbe inegalitățile create de egoismul feroce. Nu-i mirare deci că în anul expirat am întemeiat fondul central al milelor iar

În parohii pretutindeni s-au înființat fonduri ale săracilor. Voim prin aceasta să abatem privirile dela eul nostru divinizat atât de mult. Căci până când nu ne vom da seama că sentimentul milei este corectivul lăcomiei neînfrânată vom păți ca torentul de munte, care nu voește să știe de obstacole. Mii și milioane de oști cerești au o singură voință: de-a lăuda pe D-zeu: dar iubitorii de dărnicie și de săraci încă vor rețezi asperitățile, pe cari lăcomia le creiază ducând la exasperare, dacă iubirea de oameni este un simplu cântec de leagăn, ce-l auzim numai în copilărie.

E firesc ca în scopul unei adevărate vieți creștine să fie cât mai bine organizat: să ai parohii cu preoți bine pregătiți. Am trimis un preot să studieze în apus organizarea tinerețului și problema organizării carității creștine, dar și acasă trebuie făcută organizare cât mai potrivită.

Ridicând Institutul nostru teologic la rang de Academie, clerul nostru va avea o cultură și pregătire cel puțin egală, dacă nu mult superioară față cu clerul strein. Și atunci înmulțirea numărului de parohii împreună cu o cultură superioară a clerului vor aduce înbelșugate roade. Dar și organele de stat, reprezentanții statului să nu lase pe preoți a trăi din taxele de epitrahil. Căci un preot cu rang academic sortit așa petrece viața în noroiul și întunericul satelor, nu trebuie dat uitării. Un far merit a face atenți pe călătorii de pe Targul mării este îngrijit ca să lumineze. De aceea nu vă mirați, când vă rog să sprijiniți soarta clerului, fie că sunteți reprezentanți ai țării în parlament, fie că soarta v-a pus în fruntea treburilor administrative. Nu vă mirați căci zice sfântul Apostol Pavel: „Așa să ne socotească pe noi omul, ca pe niște slugi ale lui Hristos și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu” (I. Cor. 4 v. 1) Nu vă mirați căci biserica este care caută prin toate mijloacele să nutrească spiritul de jertfă și de autoritate, sdruncinate mult în zilele noastre. Ocărâți fiind, grăim de bine, izgoniți fiind din școlile confesionale, rămânem în drum, dar răbdăm și vai trebuie să zic cu sfântul Pavel: tuturor lepădătură ne-am făcut până acum (I. Cor. 4 v. 15)

Dar dacă slujitorul Altarului se umilește, în schimb știe că slujește lui Hristos. Față de duhul laicizant al vremii el își cere dreptul să facă instrucția religioasă în toate categoriile de școli și trebuie să ne mândrească perseverența cu care voim să păstrăm neștirbit caracterul confesional al școlii noastre normale, alătura de dl Ministru al Cultelor Vasile

Goldiș, care ne-a dat tot concursul. Preoții distinși din eparhie pe frig, pe căldură, ziua și noaptea aleargă și cutieră satele la distanță mare, numai cu satisfacții morale, fără să ceară nici bani de drum, deși sumele cheltuite nu sunt mici. Așa dar clerul lucrează și nu ne putem plânge nici de intelectuali că nu ar avea înțelegerea deplină a lucrurilor. Înțeleg și dânsii că prin blândețe străbate cuvântul divin chiar și în cele mai înverșunate inimi, dar cu conlucrarea preotului. Precum picăturile apei străbat pietrele așa străbate învățătura în suflete. Dar fără preot nu se poate face aceasta lucrare. Fără îndoială este o lucrare grea aceasta, merită a înălțura între altele cele patru plăgi despre cari am amintit și în cuvântarea dela Sinodul trecut: alcoolismul, luxul, concubinajul și divorțurile.

Multe ar fi de spus în privința aceasta, dar lucrurile vor fi evidențiate prin rapoartele diferitelor secții ale Consiliului eparhial. Ne mărginim a constata în general că fără biserică și preoți nu se poate lua lupta cu păcatul. Ne place deci a crede că toată suflarea ortodoxă românească va înțelege pentru ce luptăm noi: spre a zice celor încredințați nouă: „slobozindu-vă din păcat și făcându-vă robi lui Dumnezeu aveți roada voastră spre sfințenie, iar sfârșitul viața vecinică”. (Rom. 6. v. 22).

În numele acestui adevăr stăm noi la datoria noastră aici la granița de vest a iubitei Țării Românești. Aici suntem hotărâți a munci pentru neam și lege, cât ne va ajuta D-zeu. Aici vom ruga pe D-zeu să odrăslească în noi numai gânduri bune pentru mântuirea sufletelor. Aici vom ruga pe D-zeu să țină biserica noastră ortodoxă română în deplină înflorire și neclătită cum înfloritoare era biserica pe vremea tigrilor și leopardurilor cari în amfiteatrele romane sfășiau pe creștini. Aici vom propovedui pacea frățească în locul sfășierilor dureroase răscolite de patimi efemere și ne vom ruga Dumnezeului părinților noștri să păzească sfânta noastră biserică de orice socotește streine de menirea ei. Vom face toate eforturile să înțeleagă toți că biserica este *stâlpul și întărirea adevărului* (I. Tim. 3 v. 15), căreia să i-se închine toți. Vom face să înțeleagă toți că cea mai dulce povară a noastră este cultivarea dragostei de lege, de Domn și de țară. Această dragoste vom căuta să o infiltrăm în deosebi în sufletul generației tinere, față de care păcătuiesc câțiva inconstienți cari socot că fără fraude nu se poate ridica palatul unui tribunal sau alte așezăminte. Mare e însă nădejdea noastră că noua generație va fi mai

puțin îndoielnică și cu mai puțină aplicare spre critică cu ori ce preț. Noua generație va fi mai puțin idolatră față de eul stăpânit de amoarea lutului. Imoralitatea va fugi de pretutindeni și sentimentul religios va stăpâni toată suflarea românească.

În nădejdea aceasta smeritul meu gând se îndreptează spre Părintele luminilor și unit cu al D-Voastre roagă pe Atot-puternicul Dumnezeu să dăruiască deplină sănătate Majestății Sale Gloriosului și Prea Luminatului nostru Rege Ferdinand I. — ostașilor lui și la tot poporul său. În suflet și inimă cu dragoste nețărmită față de biserica ortodoxă română, deschid sesiunea actuală a adunării noastre eparhiale.

Adunarea eparhială

Adunarea eparhială cum se numește — după legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române — vechiul nostru sinod eparhial, s'a deschis la Dumineca Samarineancei, în 22 Mai prin Prea Sf. Sa Episcopul nostru Dr. Grigorie Gh. Comșa.

Dimineața la oarele 9^{1/2} P. S. Sa părintele Episcop a pontificat în catedrală sf. liturghie împreună cu chemarea Duhului sfânt. La sf. slujbă înaltul prelat a fost secondat de I. P. C. Sa Arch mandritul P. Morușca, protosințelul Dr. Iustin Suciu, consilierii protopopi: Dr. Gh. Ciuhandu, M. Păcățianu, D. Muscan, protopopul Aradului T. Văftian, protopopul Butenilor Fl. Roxin, protopopul Hălmeajului C. Lazar, apoi proto-diaconul I. Cioară referent consistorial și diaconul V. Guleș.

Răspunsurile liturgice au fost cântate cu precizie și evlavios de corul „Armonia” din loc, condus de profesorul At. Lipovan.

La priceastă protopopul Roxin a rostit — în legătură cu evanghelia zilei — o predică plină de învătățuri creștinești. În cuvinte destul de plastice a schițat convorbirea Mântuitorului cu femeia Samarineancă dela fântâna lui Iacob. A comentat cuvintele Mântuitorului rostite către Samarineancă, că, „Duh este Dumnezeu și cine se închină lui, se cade să se închine cu duhul și cu adevărul”, îndemnând pe credincioși să-și astâmpere setea cu apa cea vie a lui Hristos.

În cursul serviciului divin a sosit la biserica catedrală: dl Vasile Goldiș ministrul cultelor, care este deputat al adunării noastre eparhiale. Tot atunci a sosit și dl Trancu-lăși, ministrul ocrotirilor sociale, care era în drum spre Geneva.

Între publicul numeros am remarcat prezența a 52 de deputați sinodali. După chemarea sf. Duh și împărțirea anaforei, deputații și un public numeros s'au întrunit în sala de gimnastică dela internatul nostru diecezan de fete, unde P. S. Sa părintele Episcop a fost invitat prin o delegație de 3 deputați.

Urmând acestei invitări, apariția P. S. Sale între deputați este întâmpinată cu aplauze. Și ocupând locul prezidial, rostește frumoasa cuvântare pe care o

publicăm în fruntea revistei noastre. Înaltul prezidiu scoate în relief momentele mai importante din petrecute în anul expirat în viața noastră bisericească. Din munca asiduă depusă pentru binele obștesc de P. S. Sa, ajutat de membrii consistorului și preoșimea noastră se constată că biserica ortodoxă din eparhia Aradului, face progrese pline de nădejdi. Acest fapt a fost recunoscut cu satisfacție de toți factorii bisericești și patriei noastre. Aceste îndemnuri la muncă spune înaltul prelat vor fi tot mai întezite, pentru că o instituție culturală din ce progresează mai mult, cu atât mai mari îndatoriri încarcă asupra sa, pentru a merge în sus spre desăvârșire.

P. S. Sa a încheiat înălțătoarea cuvântare exprimându-și nădejdea că adunarea eparhială va lucra în frățească armonie, la găsirea soluțiilor norocoase cari duc la propășirea bisericii și instituțiilor ei.

La sfârșitul vorbirii deputații acopăr cuvintele P. S. Sale cu aclamări de „să trăiască”.

La apelul nominal răspund 53 de deputați; deci în conformitate cu acest rezultat, adunarea eparhială se declară capabilă a aduce concluze valide.

Se pune la ordinea zilei alegerea biroului și a diferitelor comisii. La oarele 2 P. S. Sa ridică ședința și anunță cea proximă pe după masă la oarele 5. Procesele verbale despre felul cum au decurs ședințele, le vom publica în mod cronologic în organul nostru.

În cursul ședințelor deputații adunării eparhiale, au fost invitați în mai multe serii, la masa P. S. Sale părintele Episcop.

O îndrăzneală baptistă.

Ei se adresează I. P. Sf. PATRIARH.

Multe ciudățenii se petrec în lume, dar bapțiștii dela noi au făcut una cu vârf. Ei, cari în adunări înșultă înaltele fețe bisericești, făcând aceasta și în Calendare și alte publicații, voină a trage în norolu credința ortodoxă, se adresează acum către I. P. Sf. Patriarh. Și cum?? În adresă recunosc că Prea Fericitul Patriarh Miron: „propagă dreptatea, pacea și iubirea de aproapeii”. Dar aceasta nu-i împiedică să ceară concursul I. P. Sf. Sale ca ei să propage în alt chip aceste virtuți. Ei fac ca un fiu care recunoaște că tatăl său face bine, dar îl cere tatălui său concursul de a nu mai asculta de el!

Dacă și aceasta se chiamă învățătură a lui Hristos, să le fie mintea mai limpede spre a nu o crede. În adresa către I. P. Sf. Sa, dnii bapțiști spun: Iisus n'a învățat pe urmașii săi a persecuta pe cei de altă credință spre a-și pune învățătura în lumină rea. Perfect de acord Dar bapțiști uită că noi ortodocșii numai ne apărăm în chip firesc față de tentativele lor. Mântuitorul n'a învățat pe nimeni să strecoare pe furis și gratuit cărți în casele oamenilor. Mântuitorul n'a zis ca urmașii săi să se bată în adunări cu caracter baptist. Și încă ceva: oare aprobă Domnul Iisus ca edificiul adunării baptiste din Pecica să fie scris pe numele bapțiștilor unguri din Budapesta când Pecica e a Românilor? Și încă bapțiștii mai cu îndrăzneală? Nu mult va trece până la complecta lor destrămare.

Epistola preotului bătrân.

Iubite nepoate!

Iarăș mi-a sosit mosafirul nedorit insomnia, de abia dorm 3—4 ore pe noapte. Rar când frânt de oboseală mai cad și eu în somn mai potrivit vârstei mele dar și atunci slab mă recreez căci toată noaptea mă vaiet de spate și de șele și dorm tot cu intreruperi și când mă trezesc mă iau în primire alți dușmani, gândurile, așa și astă noapte m'am gândit că oare la ce se poate atribui neascultarea staturilor bune cari fiecare preot bun rău cum este le dă păstoriților săi și am ajuns la concluzia că poporul nostru și acum este la vârsta prunciei și vezi Tu dragul meu nepot noi ne năcăjim pentru că nu ne ascultă, dar oare mama dacă nu ar avea atâta dragoste altuită de Dumnezeu în inima ei și atâta răbdare nu ar fi în drept a se năcăji când mititelul ei nu vrea odată cu capul să-i primească în guriță pieptul care este plin de cel mai scump lapte din lume? Dar cum vedem noi ea îi vorbește vorbe dulci îl iartă pentru prostia lui și atâta, se căsnește până-i succede să l înduplece să-l primească în guriță și când simte dulceața acelui nectar dela care atârnă desvoltarea lui de mai apoi ce nu mai face o pipăe o alintă o sărută și dacă din precauțiune mama înțeleaptă nu-i dă să sugă cât vrea plânge plânge de rupe inima mamei și o înduplecă să-i dea chiar și contra voinții ei poate mai mult decât se cade și atunci ce face mititelul? varsă; iar mama în loc să-l pedepsească, dar pe cine ar și pedși? îl alintă cu cuvinte dulci da mamă o, puu mamei vezi ce ai pățit dacă nu asculti de măicuța Ta. Nu se supără nici atunci când se ivesc cei dintâi dințișoi de lapte și cari îi procură mamei și tatălui atâta bucurie și numai atunci mai apucă înfăptuirea în inima lor când lasă să-i birule gânduri superstițioase că cei dintâi dințișori s'au ivit pe gingelii din sus. căci babele zic: că, „trage în jos adevărată cătră groapă și numai dacă se ivesc din jos crește în sus“ dar și aceasta credință deșartă o învinge un sentiment propriu părinților buni, o evită căci le vine bine se deoblige unul pe celalalt soț la un gest frumos ca să facă cea dintâi jertfă împodobind trupșorul cel gingaș cu a doua hăinuță nouă căci Eva șireată așa grăește Adamului ei: vezi dragă tu ai văzut mai întâiu dințișorii lui Gheorghită tu trebuie să-i cumperi hăinuță nouă mai scumpă și mai frumoasă ca cea dela nașu și isplta prinde și în acest caz tata grăbește la țic jidanul și aduce hăinuța; iar mama veselă o îmbracă pe Gheorghită apoi îl joacă mamă-sa pe nevinovatul obăstor al inimii când tata când mama apoi iarăși îi dă se pape și el grăbește să-i răsplătească întâi mamei că o mușcă cu dințișorii de vede stelele verzi dar ea iartă căci îl iubește nespus de mult.

Așa suntem datori și noi scumpul meu nepot să iertăm nu nevinovaților și nevrăsnicilor ci înrăutățiților noștri fil toate atacurile și nedreptățile ce ni le fac și să nu privim neascultarea lor decât de prostie să-i tratăm ca pe niște băieți nematuri deși ne fac năpastă deși ne năcăjesc și nu ne ascultă, trebuie să căutăm modru ca să-i facem să simtă că-i iubim, noi părinții lor cei adevărați căci toți ceilalți cari se girează de binevoitori ai lor îi exploatează și samănă în inima lor neîncredere și față de noi cari datori suntem a ne pune sufletul pentru ei. Ei dragă nepoate dar aici tre-

bule să covârșiască dragostea chiar și mintea căci altcum nu-l vom putea duce nici cu sila la mântuire. Sunt foarte curios ce-mi vei răspunde la aceste orduri lui Gheorghită al nostru de aceea aștept cu nerăbdare scrisoarea ta și-ți doresc isbândă în toate întreprinderi tale duhovnicești!

Al tău iubitor unchiu:
Parohul bătrân.

Nr. 2911/1927.

Ordin circular.

Sfântul Sinod în Ședința dela 13 Maiu a. c. relativ la prăznuirea eroilor din acest an, a luat următoarea hotărâre:

„I. P. S. Patriarh comunică Sf. Sinod ideia dacă n-ar fi oportun ca cu prilejul sărbătorii eroilor din anul acesta să se pomenească și faptele eroilor din trecutul neamului. Și cum chiar acum se prăznuesc 50 ani dela independență, ar fi foarte nimerit ca cu acest prilej, pe lângă pomenirea eroilor războiului de independență, sau la 1858 pentru unire.

Sf. Sinod își însușește gândul și decide ca, cu prilejul pomenirii eroilor din anul acesta să se facă amintire și despre toți înaintașii dela 1858, 1864, 1877, eroi luptători și bărbați politici cari au luptat pentru unirea, închegarea și independența României moderne. În acest scop în toate bisericile din țară în ziua de înălțare, preoții vor ține cuvântări, amintind credincioșilor pe lângă pomenirea eroilor războiului de întregire și pe înaintașii dela 1858, 1854, 1877 și 1913.

Comunicăm această hotărâre Prea Cucerșicilor protopopi și preoți spre știre și conformare.

Arad, la 25 Maiu 1927.

Dr. Gr. Gh. Comșa.
Episcopul Aradului

Publicațiune de licitație.

Se publică licitațiune pentru darea în întreprindere a lucrărilor de restaurarea interiorului bisericii ort. rom. din Timișoara Principesa Elisabeta.

Ofertele trebuie înaintate la oficiul parohial ort rom. din Timișoara Principesa Elisabeta până la 4 Iunie 1927 ora 18 seara.

Ofertele cari nu sunt în regulă și sosesc chiar prin postă peste termen, nu vor fi luate în considerare.

Oferentul trebuie să fie cetățean român și să aibe îndreptățirea de a executa asemenea lucrări, iar sculptorii și pictorii trebuie să prezinte autorizație dela Comisiunea monumentelor istorice din București.

La ofertă se va anexa și vadiu de 6 la sută în numărul ori în hârtii de valoare.

Planurile, caetul de sarcini și condițiunile referitoare la lucrările susindicate se pot vedea la Oficiul parohial ort. român din Timișoara Principesa Elisabeta în orele oficiale.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările acelui antreprenor care-i oferă mai multă garanță.

Vadiul ofertelor neacceptate se va restitui în termen de 3 zile socotit dela deschiderea ofertelor.

Timișoara, la 20 Mai 1927.

Consiliul parohial ort. român.

INFORMAȚIUNI

O nuntă în văzduh. Zilele trecute s'a făcut în Germania o nuntă în văzduh pe un aeroplan. Neamțul Orsovius, inginer, și-a serbat căsătoria pe un aeroplan mare cu trei mașini. Și-a luat cu el oaspeții muzicanții și de-ale mâncării și beuturii. Când a ajuns deasupra norilor, un preot a slujit slujba dumnezeiească. După aceea a început petrecerea, muzicanții cântau din toate puterile ca să poată stăpâni șgomotul mașinelor, ear oaspeții închinau în sănătatea mirilor, în vreme ce mașina sburătoare trecea peste câmpii și orașe, la trei mil de metri deasupra pământului

La judecătoria. Am fost zilele trecute să mai văz câte ceva și pe acolo. Un om era chemat la judecată pentru că vânașe o capră sălbatică în vreme oprită omul se apăra așa: „drept domnule judecător, că am vânat, dar, și birăul a vânat. și notarășul a vânat”. Legea nu întreabă dacă și alții au făcut așa ori ba — zise judecătorul — ci te judecă după fapta ta

Tot așa să judecă și unii creștini, de azi: „dacă cela și: cela face cea și cea, eu de ce să nu fac ce fac ei, eu sunt bun de tot”. Aceasta e o greșeală. Dacă și legea te judecă după faptă, cu atât mai vârtos în ziua judecării vei fi judecat după faptele tale fără întrebare despre cum au trăit și ce au făcut alții în ziua judecării, Dreptul Judecător nu te va întreba ce au făcut alții, ci ce ai făcut tu.

Prețul bucatelor. La Galați grâul se vinde per vagon cu 80 mil lei porumbul cu 42 de mii; orzul 63 de mii; ovășul cu 53 de mii; fasolea nouă cu 50 de mil.

Ciocnire în văzduh. Deasupra orașului Metz s'au ciocnit două aeroplane militare. Ciocnirea a fost atât de puternică încât amândouă s'au aprins și s'au prăbușit în flăcări. Un locotenent și trei subofițeri au murit.

Palamentul dela 1877 a avut ca președinte pe Dumitru I. Brătianu. În ziua de 10 Mai 1877 când acest bărbat luminat s'a prezentat înaintea Domnito-

rului Carol I a spus aceste cuvinte pline de înțeles:

„Când ai dreptul și puterea în mână, înțelepciunea este a cuteza. Aruncă-te cu credința aleșilor lui Dumnezeu în calea mântuirii patriei și te vei întoarce încărcat de gloria și mărirea neamului românesc”.

Domnitorul Carol I a ascultat și cuvintele de mai sus s'au și împlinit.

O întrebare asupra concordatului? „Legea Românească”, organul oficial al eparhiei Orăzilor Mari, în Nr. 10 din 15 Mai 1927 scrie despre concordat următoarele:

Ce nevoie are Vaticanul, cu puternica organizație a catolicismului la spate, să încheie cu statul român un concordat pentru apărarea credincioșilor săi, când constituția acestui stat asigură aceleași drepturi pe seama tuturor cetățenilor săi? Sau este rezonabilă nesocotirea din partea cercurilor noastre guvernamentale, dornice de succes diplomatice, dar absolut desorientate în materie de politică religioasă și, în cazul cel mai bun, indiferente față de problema religioasă dela noi, a intereselor și aspirațiilor celor 12 milioane de români ortodoksi, pentru a putea favoriza 2—3 milioane de catolici?

Lucrările P. Sf. Episcopului Grigorie. Am mai relatat despre unele aprecieri cu privire la lucrările și studiile P. Sf. Episcop Grigorie, apărută în timpul din urmă. Cu bucurie înregistrăm că în Buletinul eparhiei Cetății Albe din Basarabia precum și în cel al eparhiei Hotinului apoi în Legea Românească din Oradia Mare, Noua Revistă Bisericească din București și alte reviste, au apărut aprecieri elogioase asupra lucrărilor: P. Sf. Sale. E în interesul preoțimii să-și procure cărțile până se mai găsesc spre desfacere. Predicile la înmormântări și despre Sf. Taine ca și Călăuză Sectelor, Baptismul în România și alte lucrări au apărut numai acum de curând, dar comenzile multe vor face ca în curând să se epuizeze cărțile.

Generalul Bertelot în Arad. Duminică în 22 Mai a. c seara la oarefe 8, a sosit în orașul nostru, amicul patriei noastre, generalul Bertelot, cunoscut publicului nostru pentru concursul generos dat României în zilele viforoase ale marelui război.

La gara din Arad a fost întâmpinat de intelectualii din Arad și societatea doamnelor române, cari erau îmbrăcate în frumoase costume naționale.

Înaltul oaspe a fost condus pentru încvartirare la casa dlui Ștefan C. Pop fost ministru, unde seara la oarele 10 corul studenților teologi au dat în onoarea d-lui Bertelot o serenadă frumoasă.

Luni în 23 după masă la oara 1. intelectualii din loc au aranjat în cinstea sa un banchet, unde Ștefan C. Pop a ținut un toast însuflețit, evocând momentele grele când ilustrul general era în Moldova alături de armata noastră.

Profund impresionat dl Bertelot a răspuns că amicitia

de arme precum și legătura de sânge între Franța și sora ei România s'au încheiat și mai mult în luptele epopice și suferințele grele prin care a trecut armata Română în anu 1917 și 1918 în Moldova.

Luni după masă dl Bertelot a plecat la moșia sa din Hațeg.

* **Academia noastră teologică.** La propunerea venerabilului consiliu eparhial, Adunarea eparhială a Aradului, a ridicat Institutul nostru teologic la rangul de academie. Incepând cu anul școlar 1927-28 tinerii vor fi primiți în institut pentru a face cursuri academice de 4 ani.

BIBLIOGRAFIE.

Const. Cehan-Racoviță: Pe pridvorul casei bătrânești. (Biblioteca „Semănătorul” Arad, Pretul 10 Lei).

Dl Const. Cehan-Racoviță, vechi gazetar moldovean, care a umblat mult și prin Ardeal, adună în acest volum câteva schițe și povestiri, scrise în rarele ceasuri de răgaz pe cari l-le-a lăsat, sgârcită gazetăria.

Se simte în ele, aproape la fiecare pagină, gazetarul grăbit, mișcat de griji, prigonit de vreme. Uneori condeiul urmează, uitător, desășurarea povestirii în închegări remarcabile.

CONCURSE

Conform rezoluției Vener. Consiliu Eparhial No. 1142/927 pentru îndeplinirea parohiei a II-a vacantă din Beba-veche să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente:

1. 30 jughere cad. pământ și o grădină extravilană, din cari 8 jughere sunt pe teritoriul ungar.
2. Stolele legale.
3. Pentru b.r. comuna bisericască plătește 4000. Lei (Patrumii Lei) anual.
4. Intregirea dela Stat, pentru care parohia nu ia nici o răspundere.
5. Locuința în natură în edificiul școlael vechi confesionale și uzufructul grădinei școlare.

Parohia este de clasa I. Dela recurenți se cere cvalificația amăsurat concluzului Sinodului Eparhial Nr. 84/910. Intrucât nu se vor prezenta preoți cvalificați de clasa I se admit și candidați cu cvalificațiune de clasa a II.

Alesul preot este obligat a-și plăti toate dările după beneficul său și a catechiza fără onorar special dela parohie la Școlaele primare din loc.

Reflectanții din alte dieceze numai cu învoirea Pr. Sf. Saie Episcopul Eparhial pot cocura.

Concurenții după ce vor dovedi Protopresbiterul tractual îndreptățirea și cvalificațiunea cerută, pe cângă observarea strictă a dispozițiilor din § 33 din Reg. pentru parohii, să vor înfățișa în sfânta biserică din Beba-veche, spre a cânta officia și cuvânta, precum și a face cunoștință alegătorilor.

Rugările de concurs ajustate cu documentele necesare adresate Consiliul Parohial din Beba-veche

să vor înainta în termen cocursual Protopopul Ort. Rom din Comlăușul Bănățean (Jud. Timis-Torontal.)
Consiliul parohial din Beba-veche. În înțelegere cu:

Dr. Ștefan Cioroian
protopop.

1—3

—□—

Pentru deplinirea parohiei vacante din Cermei tractul Ineului se escrie concurs cu termen de 30 de zile, dela ziua ce urmează după prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Casa parohială cu intravilanul.
2. Uzufructul unei ses unii parohiale, a faizașului și dreptul de pășune după acest pământ.
3. Stolele legale 4. Birul legal 5. Intregirea venitelor dela stat.

Alesul va suporta sarcinele publice după beneficul său și va catehiza la școala primară.

Reflectanții,—pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în § 33 din regulamentul pentru parohii,—au să dovedească la oficiul protopresbiteral, deodată cu însinuarea dorinței de a se prezinta poporului: a) că posed cvalificația pretinsă prin concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84/910. II p. I fiind parohia de cl. I și b) Intrucât sunt din alte dieceze, că au consimțământul Episcopului eparhial de a reflecta la această parohie.

Sunt poștiți domnii reflectanți, că în termenul cocursual să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în sfânta Biserică din Cermei, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Petițiile instruate cu documentele necesare în sensul indicat mai sus, adresate consiliul parohial, din Cermei se vor trimite oficiului protopopesc ort. rom. din Ilea (jud. Arad) în termenul cocursual.

Din ședința consiliului parohial din Cermei ținută la 1 Maiu 1927.

Simean Bulcă
preș. cons. par. adm. par.

Tauf Ioan
notar.

În înțelegere cu: *Ioan Georgie* protopresbiter.

1—3

—□—

Nr. 2762/1927.

Prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea catedrei de Teologie Exegetică la Institutul teologic ortodox român din Arad.

Beneficul împreunat cu acest post în prezent este: Salar de bază 2200 Lei lunar plus accesoriile cuvenite.

Salarul și accesoriile se vor plăti în întregime din bugetul Ministerului Cultelor și Artelor.

Cererile de concurs sunt a se înainta Consiliul Eparhial ortodox român din Arad în termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala” însoțite de următoarele acte:

- 1.) Act de botez, dovedind că este de confesiune ort. română.
- 2.) Atestat, că este doctor în Teologie.
- 3.) Certificat despre serviciile anterioare dela terminarea studiilor universitare până azi.
- 4.) Autobiografia pe scurt.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 17 Maiu 1927.

Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad.

1—3

Nr. 2229/927.

Pentru îndeplinirea parohiei prime din Vârșand, jud. Arad, ppia ul Chișineu, devenită vacantă în urma trecerii la cele eterne a parohului Gheorghe Ciobriși; prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Beneficiul constă: 1. Una sesie parohială în care se cuprinde și un extravilan loc pentru vie și dreptul de pășunat. 2. Birul legal. 3. Stolele legale. 4. Intregirea dotației preoțești dela Stat.

Alesul preot este obligat a-și plăti toate dările după beneficiul său și a catehiza fără onorar special în școlile din comună unde va fi designat de superioritatea sa.

Parohia este de clasa primă. Dela recurenți se cere cvalificația normală în concludul Nr. 84/1910 al Adunării Eparhiale, adecă să aibă testimoniu de maturitate liceală și cvalificația preoțească de clasa primă, precum și atestat de serviciu.

Reflectanții din alte Eparhii numai cu învoiroa P. S. Sale Părintelui Episcop Eparhial pot concura. Concurenții dupăce vor dovedi protopopului tractual îndreptățirea și cvalificarea cerută, pe lângă observarea strictă a dispozițiilor din § 33. a Regulamentului pentru parohii au a se prezenta în sfânta Biserică din Vârșand spre a cânta, a oficia, a cuvânta și spre a face cunoștință, cu alegătorii.

Rugările de concurs instruite cu documentele necesare adresate conziliulu parohial din Vârșand se vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc ort. rom. din Chișineu-Criș, Vârșand din șed. cons par. ținută la 10 Aprilie 1927.

Consiliul parohial ort. rom. din Vârșand.
In înțelegere cu: Dimitrie Barbu,
protopop ort. rom.

3-3

In baza rezoluțiunii consistoriale No. 1431/ 927 pentru deplinirea parohiei vacante din Bârzava, să escrie concurs, cu termen de 30 zile, dela prima publicare. In organul oficios „Biserica și Școala pe lângă următoarele venit:

1. O sesiune întregă de pământ adecă 32 jug de 1100 stângini cv. parte arător, parte fânaț.
  2. Stolele legale.
  3. Intregire dela stat.
  4. Dreptul de pădure și pășune.
  5. Locuință cu 2 camere în casa parohială.
- Parohia este de clasa a II-a.

Alesul va plăti toate dările publice după venitul parohiei sale și va catehiza, fără nici o renumerațiune dela parohie, elevii școlaelor din loc.

Reflectanții își vor înainta recursele, ajustate cu

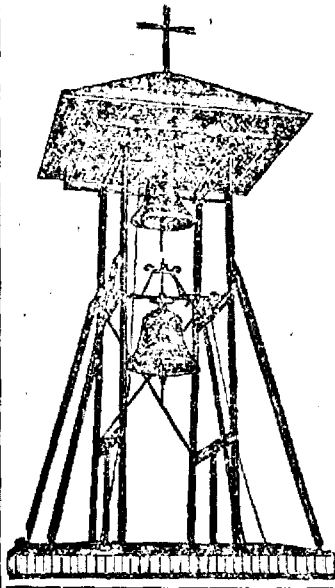
documentele necesare și adresate comitetului parohial din Bârzava, la oficiul protopopesc ort. rom. din Radna și se vor prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Bârzava — pe lângă stricta observare a dispozițiilor regulamentului pentru parohii — spre a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale.

Reflectanții din alte dieceze au să dovedească consensul P. Sfințitului Părinte Episcop diecezan, că au voie a recurge la aceasta parohie.

Radna la 6 Maiu: 1927 *Procopie Givulescu*
protopresbiter.

3-3

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.
— STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3. —

Clopote din metal curat. firmonie și acord perfect. Instalati cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23-42.

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE
IOSIF BISZAK

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADREȘA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII.

CATALOG LA CERERE GRATIS.

Re dactor responsabil: SIMION STANA.

Censurat: Prefectura Județului.